

**I FEEL
SLOVENIA**

**SLOVENŠKA
TURISTIČNA
ORGANIZACIJA**

www.slovenia.info

Univerza v Ljubljani

**EKONOMSKA
FAKULTETA**

RCEF

Inštitut za turizem

INDEKS TURISTIČNEGA ZAUPANJA 2009 - 3

Ekonomski rezultati in priložnosti slovenskega turizma

**Prof. dr. Tanja Mihalič
Asist. Kir Kuščer, mag.**

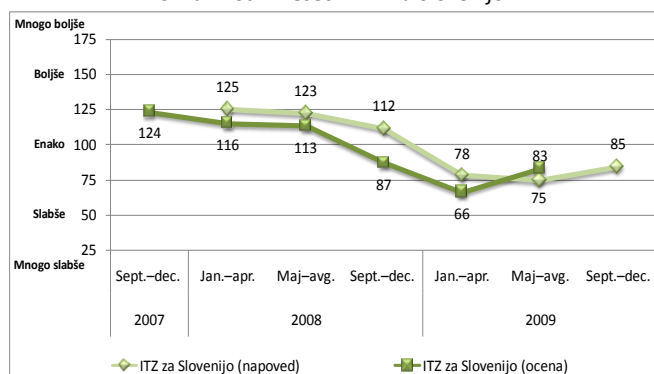
RAST TURISTIČNEGA ZAUPANJA – SLOVENSKI ITZ NAPOVEDUJE OKREVANJE, A POČASNEJE KOT ITZ ZA SVET.

Šesto poročilo indeksa turističnega zaupanja (ITZ) za Slovenijo zaradi daljše časovne serije meritev ITZ-ja prinaša drugačne grafične prikaze, ki boljše prikazujejo gibanje zaupanja ter omogočajo primerjave ocen in napovedi. Poročilo podrobneje obravnava tudi vplive gospodarske krize na dejanske poslovne rezultate v Sloveniji.

Slovenski turistični sektor je v obdobju maj–avg. 2009 posloval boljše, kot je bilo pričakovano, saj je ocena višja od napovedi (Slika 1). V preteklih krogih anketiranja so bile napovedi vedno bolj optimistične od ocen. Slovenski turistični managerji so bili torej pri napovedih pre malo pesimistični. Šesti krog anketiranja pa kaže drugačno sliko, saj so ocene prvič višje od napovedi. Kljub temu da ocene še vedno niso nad mejo normalnega poslovanja (100), je razviden manjši vpliv krize, kot je bil pričakovan.

Napoved poslovanja za obdobje sept.–dec. 2009 v šestem krogu anketiranja je tudi višja kot ocena za obdobje maj–avgust 2009 ter tudi kot napoved za to obdobje v petem krogu anketiranja (Slika 1). To dodatno potrjuje izboljšanje gospodarske klime v sektorju turizma.

Slika 1: Štirimesečni ITZ za Slovenijo

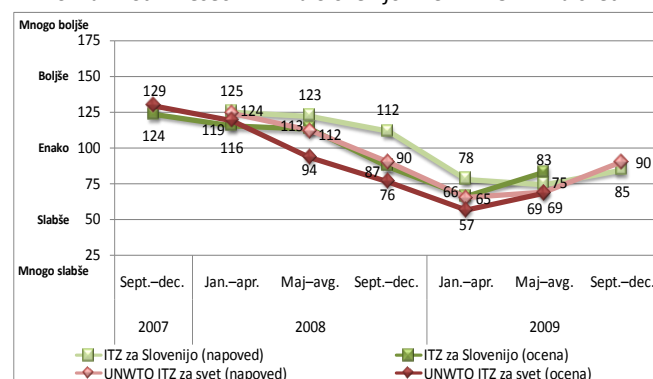

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

Primerjalna analiza ocen in napovedi panela slovenskih turističnih strokovnjakov in panela UNWTO¹ za svet za sept. 2007–avg. 2009 kaže, da so strokovnjaki na svetovni ravni bolj pesimistični, ob upoštevanju omejitev za obdobja, ki bi lahko veljala za predkrizna (za podrobnejšo analizo ITZ glej poglavje Vplivi gospodarske krize na slovenski turizem na 2. in 3. strani). Manjši vpliv krize kaže tudi ocena obdobja maj–avg. 2009 v šestem krogu anketiranja, napoved

za obdobje sept.–dec. 2009 pa je za 5 ITZ točk nižja kot na svetovni ravni, kar lahko nakazuje, da bo okrevanje v slovenskem turizmu relativno počasnejše kot na drugih trgih (Slika 2). Dejavniki razvoja turizma, priložnosti in nevarnosti, identificirani s strani panela slovenskih turističnih strokovnjakov, so predstavljeni na strani 4.

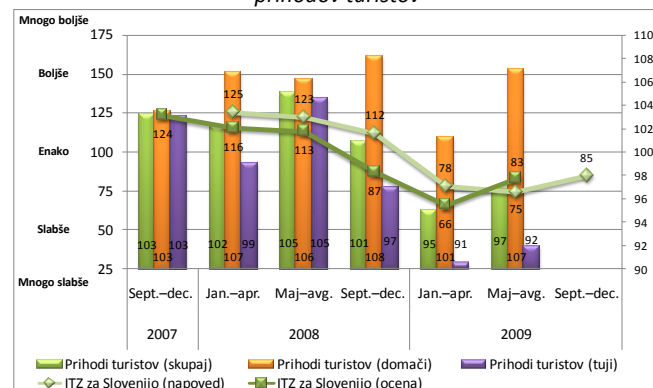
Slika 2: Štirimesečni ITZ za Slovenijo in UNWTO ITZ za svet

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009; UNWTO, 2009b; UNWTO 2009c.

Indeksi turističnega prometa (izračunani glede na enako obdobje lanskega leta) za štirimesečno obdobje maj–avg. 2009 opravičujejo povečan optimizem panela slovenskih turističnih strokovnjakov (Slika 3; Slika 4). Turistični promet mednarodnih turistov in turistov skupaj v Sloveniji je v obdobju maj–avg. 2009 upadel manj kot v obdobju jan.–apr. 2009, turistični promet domačih turistov pa v obdobju maj–avg. 2009 izkazuje visoko rast (Surs, 2009a; Surs, 2009b). Kot je razvidno iz slike 3 in slike 4, so napovedi in ocene ITZ za Slovenijo dobro usklajene z gibanjem turističnega prometa, kar kaže, da ITZ za Slovenijo dobro ocenjuje in napoveduje gibanje poslovanja sektorja turizma. Za primerjalno analizo turističnega prometa na slovenski, evropski in svetovni ravni glej poglavje Vplivi gospodarske krize na slovenski turizem na 2. in 3. strani.

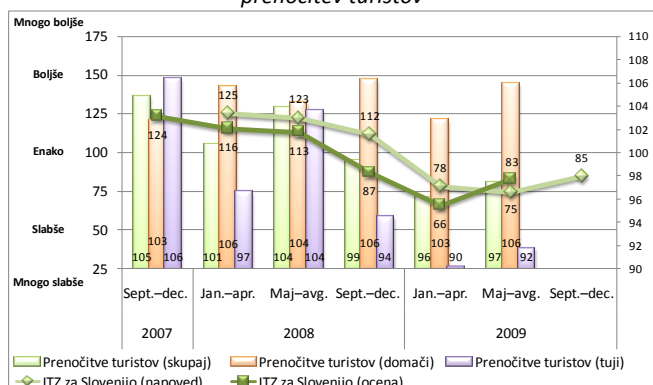
Slika 3: Štirimesečni ITZ za Slovenijo in štirimesečni indeksi prihodov turistov

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009; Surs, 2009a; Surs, 2009b.

¹ UNWTO – United Nations World Tourism Organization.

Slika 4: Štirimesečni ITZ za Slovenijo in štirimesečni indeksi prenočitve turistov

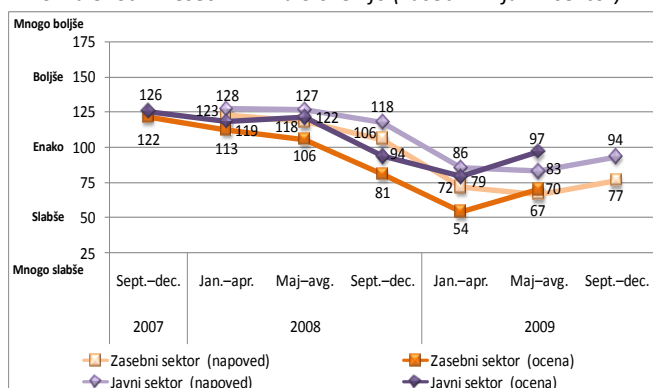

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009; Surs, 2009a; Surs, 2009b.

Javni sektor je pri napovedih in ocenah turističnega poslovanja bolj optimističen od zasebnega sektorja skozi vse kroge anketiranja.

Strokovnjaki iz javnega sektorja v vseh šestih krogih anketiranja podajajo višje ocene in napovedi poslovanja kot strokovnjaki iz zasebnega sektorja (Slika 5). V šestem krogu anketiranja je razvidno povečevanje optimizma v obeh sektorjih, ocena obdobja maj–avg. 2009 je v obeh sektorjih višja kot napoved v petem krogu anketiranja. Javni sektor je obdobje ocenil kot enako, kar bi pričakovali za ta čas leta, kar je precej višje, kot je bila napoved za to obdobje. Zanimiva je nižja napoved za obdobje sept.–dec. 2009 kot ocena obdobja maj–avg. 2009 s strani javnega sektorja, medtem ko je zasebni sektor pri napovedi poslovanja v prihodnjem obdobju bolj optimističen kot pri oceni poslovanja v preteklem obdobju (Slika 5). Ocene turističnega poslovanja v obdobju sept.–dec. 2009 so v vseh sektorjih dejavnosti višje od napovedi za to obdobje v petem krogu anketiranja (za grafične prikaze gibanja ocen in napovedi ITZ za Slovenijo po sektorjih dejavnosti glej stran 7). Sektor destinacije in LTO se je ponovno izkazal za izredno pozitivno naravnane.

Slika 5: Štirimesečni ITZ za Slovenijo (zasebni in javni sektor)

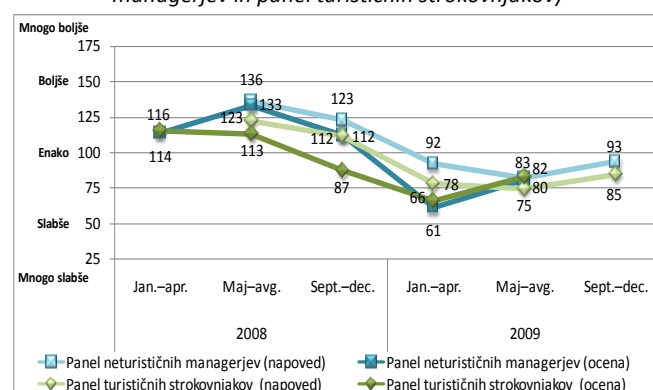

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

Ocene in napovedi panela turističnih strokovnjakov in panela neturističnih managerjev postajajo bolj usklajene.

Panel neturističnih managerjev je bil v prvih štirih krogih anketiranja precej bolj optimističen tako pri ocenah poslovanja v preteklih obdobjih kot tudi napovedih poslovanja v prihodnjih obdobjih. V petem in šestem krogu anketiranja pa je vidno približevanje ocen obeh panelov, napovedi s strani panela slovenskih turističnih strokovnjakov pa so nekaj nižje, kot so napovedi panela neturističnih managerjev (Slika 6).

Slika 6: Štirimesečni ITZ za Slovenijo (panel neturističnih managerjev in panel turističnih strokovnjakov)

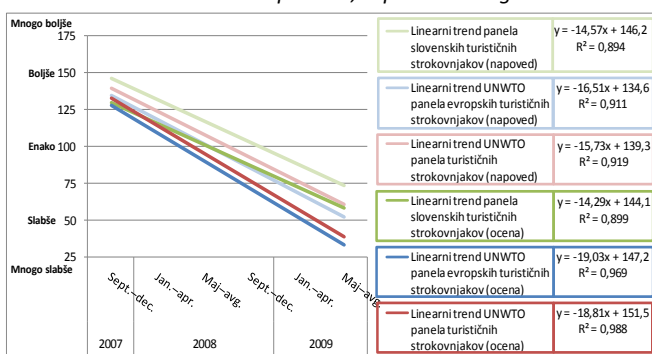
Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

Vplivi gospodarske krize na slovenski turizem

Obraunavane značilnosti vpliva gospodarske krize so ugotovljene z merjenjem in analizo turističnega prometa in analizo ITZ za Slovenijo, Evropo in svet.

Primerjava rezultatov ITZ za Slovenijo, Evropo in svet v obdobju sept. 2007–avg. 2009 je pokazala podobne rezultate. Na slovenski, evropski in svetovni ravni napovedi in ocene ITZ po nastanku gospodarske krize padajo (Slika 7). Javni sektor je pri napovedih in ocenah turističnega poslovanja bolj optimističen od zasebnega sektorja. Prisotna so ponavljajoča negativna odstopanja med napovedmi in kasnejšimi ocenami poslovanja, ki lahko nakazujejo, da so turistični menedžerji pri napovedih za naprej premalo pesimistični, to je posebej značilno za Slovenijo.

Slika 7: Linearni trendi napovedi in ocen za Slovenijo, Evropo in svet – štirimesečni podatki, sept. 2007–avg. 2009

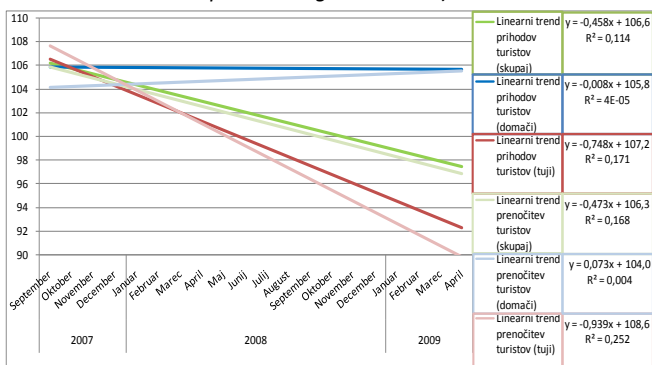

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009; UNWTO, 2009b.

Kljub podobnim značilnostim pa so ocene in napovedi panela slovenskih turističnih strokovnjakov za Slovenijo bolj pozitivne kot ocene in napovedi UNWTO-panela na evropski in svetovni ravni, ob upoštevanju omejitev za obdobja, ki bi lahko veljala za predkrizna. Pri ocenah sta to obdobji sept.–dec. 2007 in jan.–apr. 2008, pri napovedih pa obdobji jan.–apr. 2008 in maj–avg. 2008, saj se napovedi ugotavljajo štiri mesece pred kasnejšimi ocenami. Po mnenju panela slovenskih turističnih strokovnjakov je torej gospodarska kriza manj vplivala kot na evropski in svetovni turizem.

Razmere v turističnem prometu na ravni Slovenije so podobne evropskim in svetovnim razmeram. Turisti izbirajo cenejše nastanitvene zmogljivosti. Število prenočitev vseh turistov skupaj in tujih turistov se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšalo, a bolj kot število prihodov (Slika 8). Upad turističnega prometa s ključnih bližnjih trgov ni statistično značilen, je pa značilen za vse ostale vrste trgov (aviodestinations, ostali perspektivni trgi, novi trgi, ostali trgi).

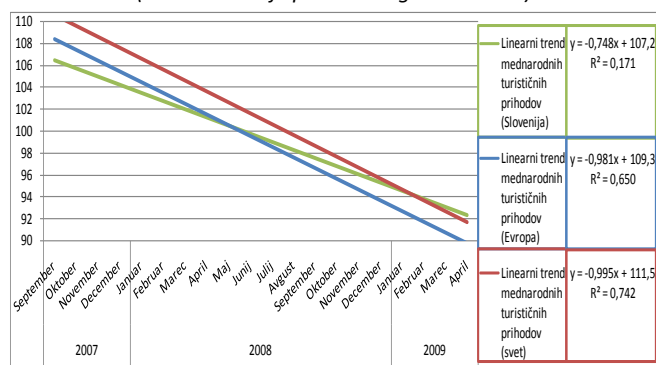
Slika 8: Linearni trendi turističnega prometa na ravni Slovenije – mesečni indeksi, sept. 2007–apr. 2009 (enako obdobje predhodnega leta = 100)

Vir: Surs, 2009a.

Primerjava mesečnih indeksov mednarodnih turističnih prihodov na slovenski, evropski in svetovni ravni v obdobju sept. 2007–apr. 2009 (glede na enako obdobje predhodnega leta) kaže manjši negativen vpliv gospodarske krize na slovenski turizem kot na evropski in svetovni turizem (Slika 9). Ocene parametrov linearne regresijske funkcije za mednarodne turistične prihode za Slovenijo, Evropo in svet so negativne, oceni parametra za Evropo in svet pa sta manjši od ocene parametra za Slovenijo. Zato sklepamo, da je bila negativna rast mednarodnih turističnih prihodov v Sloveniji nižja kot v Evropi in svetu.

Slika 9: Linearni trendi mednarodnih turističnih prihodov na ravni Slovenije, Evrope in sveta – mesečni indeksi, sept. r 2007–apr. 2009 (enako obdobje predhodnega leta = 100)

Vir: Surs, 2009a; UNWTO, 2009a.

Gospodarska kriza je torej na turizem v Sloveniji vplivala manj kot na turizem na evropski in svetovni ravni. Kljub temu se Slovenija ni izognila vplivu krize. Slovenski turizem ima zaradi majhnosti, lege in strukture gostov specifične značilnosti, ki ga razlikujejo od turizma v drugih državah. Pričakovani upad kratkih potovanj, ki so v Razvojnem načrtu in usmeritvah slovenskega turizma omenjena kot priložnost (MG, 2006), dejansko predstavlja nevarnost za slovenski turizem. Priložnost pa lahko predstavlja osredotočenost na bližnje trge in velik delež turističnega prometa z bližnjih trgov, kar v krizi predstavlja konkurenčno prednost.

Positivni dejavniki razvoja slovenskega turizma v obdobju maj–avg. 2009:

- upad tujih turistov, nadomeščen s povečanjem števila domačih turistov;
- nižanje cen (pozitiven dejavnik za povečevanje povpraševanja); ključno dobro razmerje cena/kakovost;
- povečano trženje in promocija slovenskega turizma na domačem trgu in tujih, predvsem ključnih trgih;
- nove letalske povezave, povečanje števila ruskih, japonskih, izraelskih gostov;
- širjenje ponudbe zdraviliškega in welnes turizma, aktivnega, zgodovinskega in kulturnega turizma, vina in kulinarike;
- rast počitnic blizu doma in števila dnevnih gostov;
- povečanje števila individualnih gostov;
- ugodne vremenske razmere;
- ugodna cena nafte;
- potniški ladijski turizem – povečan obisk turistov prek pomorskega potniškega terminala;
- razvoj regionalne organiziranosti turizma.

Negativni dejavniki razvoja slovenskega turizma v obdobju maj–avg. 2009:

- na manjši turistični promet v Sloveniji vplivala svetovna, evropska in domača gospodarska kriza;
- padec kupne moči;
- upad števila tujih turistov – zmanjšano povpraševanje na nekaterih ključnih trgih;
- spremembe potrošniških navad: kasnejše rezervacije; krajša doba bivanja; upad potrošnje (manj zunajpenzijske potrošnje); izbira cenejših nastanitvenih zmogljivosti;
- negotove zaposlitvene razmere (negativno vpliva tako na ponudbeno kot tudi povpraševalsko stran v turizmu);
- nižanje cen (visoka cenovna konkurenca turističnih ponudnikov);
- manj povezovanja in sodelovanja zaradi povečanja konkurence;
- negativen vpliv medijskih aktivnosti glede recesije;
- apreciacija evra;
- slabe razvojne spodbude s strani države;
- zaradi predsedovanja EU v letu 2008 previsok benchmark;
- nadaljnji upad poslovnega in kongresnega turizma;
- rast zdraviliškega in welnes turizma, kjer pa je cenovna konkurenca posebno visoka;
- vinjete;
- strah pred novo gripo.

Priložnosti razvoja slovenskega turizma v obdobju sept.–dec. 2009:

- boljša gospodarska situacija (okrevanje gospodarstva v Nemčiji in Franciji);
- dvig povpraševanja zaradi posezonskih cen, optimizma in odpravljanja posledic gospodarske krize; cena ostaja pomemben dejavnik;
- individualizacija in prilagojenost ter razvoj kakovosti turistične ponudbe, uvedba novih turističnih proizvodov;
- povečano trženje in promocija, iskanje tržnih niš;
- stalno izobraževanje in izpopolnjevanje kadrov;
- dobro sodelovanje ponudnikov v vrednostni verigi v turizmu;
- razvoj infrastrukture;
- razvoj trajnostnega in eko turizma;
- rast zdraviliškega in welnes turizma;
- evropski projekti za razvoj turizma;
- dobre vremenske razmere.

Nevarnosti razvoja slovenskega turizma v obdobju sept.–dec. 2009:

- nadaljnja rast domačega in upad mednarodnega turizma – vprašljivo nadomeščanje upada mednarodnega turizma z domačim turizmom zunaj sezone;
- povečevanje brezposelnosti;
- visoka cenovna konkurenca med turističnimi ponudniki;
- pomanjkanje strukturiranega razvoja destinacij;
- manjša realizacija organiziranih programov turističnih operaterjev;
- manjše število kratkih jesenskih počitnic;
- večanje števila rezervacij v zadnjem trenutku na račun števila normalnih rezervacij;
- nižanje izdatkov za poslovna potovanja in kongresni turizem;
- pandemija gripe;
- neugodni menjalni tečajji;
- slabe vremenske razmere.

Indeks turističnega zaupanja

Svetovna turistična organizacija (UNWTO) od leta 2003 izračunava Indeks turističnega zaupanja, ki vsebuje svetovne in regionalne izračune. Na osnovi tako zbranih podatkov ni mogoče oceniti, kakšno je zaupanje v razvoj turizma v Sloveniji. To omogoča slovenski indeks turističnega zaupanja, ki ga od 1. 1. 2008 izračunava Inštitut za turizem Ekonomske fakultete (ITEF) Univerze v Ljubljani v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo (STO). Pričujoče poročilo vsebuje rezultate šestega kroga anketiranja, ki predstavlja podlago za izračunavanje indeksa turističnega zaupanja v Sloveniji. Metodologija prikazovanja rezultatov je enaka v vseh poročilih.

Tabela 1: Krogi anketiranja ITZ

Krog anketiranja	Čas anketiranja	ITZ	Obdobje
Prvi – januarski*	Januar 2008	Napoved	Jan.–apr. 2008
		Ocena	Sept.–dec. 2007
Drugi – majski	Maj 2008	Napoved	Maj–avg. 2008
		Ocena	Jan.–apr. 2008
Tretji – septembrski	September 2008	Napoved	Sept.–dec. 2008
		Ocena	Maj–avg. 2008
Četrti – januarski*	Januar 2009	Napoved	Jan.–apr. 2009
		Ocena	Sept.–dec. 2008
Peti – majski	Maj 2009	Napoved	Maj–avg. 2009
		Ocena	Jan.–apr. 2009
Šesti – septembrski	September 2009	Napoved	Sept.–dec. 2009
		Ocena	Maj–avg. 2009

*V januarjem krogu anketiranja se ocenjuje in napoveduje tudi poslovanje za preteklo in prihodnje leto.

Metodologija izračunavanja in vsebinska struktura za izračun slovenskega indeksa turističnega zaupanja sta prevzeti po UNWTO-indeksu turističnega zaupanja, ki ga izračunava UNWTO s pomočjo t. i. panela turističnih strokovnjakov (UNWTO Panel of Tourism Experts). S prenosom metodologije je zagotovljena standardizacija podatkov in primerljivost rezultatov slovenskega indeksa turističnega zaupanja z evropskimi ter drugimi regionalnimi in svetovnimi izračuni (Mihalič, Kuščer, 2007).

Indeks turističnega zaupanja se računa na osnovi elektronske ankete, ki jo izvaja Inštitut za turizem Ekonomske fakultete (ITEF, 2008) Univerze v Ljubljani na vzorcu izbranih turističnih strokovnjakov iz javnega in zasebnega turističnega sektorja. Raziskava je prvič potekala konec leta 2007. Izvaja se vsake štiri mesece, kar omogoča ugotavljanje kratkoročne dinamike poslovanja v turističnem sektorju. Primerjajo se ocene poslovanja za nazaj in ocene

pričakovani za naprej, rezultati so prikazani tudi po posameznih ekspertnih skupinah oziroma sektorjih. Ti delni rezultati so predvsem ilustrativni, saj je število opazovanih enot manjše.

V poročilu so zajeti odgovori strokovnjakov s področja transporta, gospodarstva, destinacij ter vladnih in drugih organov. Sektorji dejavnosti so ločeni na zasebni in javni sektor. Zasebni sektor obsega dejavnost transporta za turistične namene, ponudnike nastanitvenih zmogljivosti in gostinstvo, turistične organizatorje ter turistične agencije in podjetja, katerih dejavnosti so svetovanje, raziskave in mediji. Javni sektor pa obsega dejavnost transporta za turistične namene, destinacije in LTO, predstavnike vladnega sektorja (ministrstva, regije, občine) ter svetovanje, raziskave in medije, ki sodijo v ta sektor.

Inštitut za turizem Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani želi stalno izboljševati panel turističnih strokovnjakov. Zainteresirani iz različnih turističnih sektorjev, ki v izračunavanju še ne sodelujete, ste vljudno vabljeni, da se elektronsko prijavite na naslov: itz@ef.uni-lj.si.

Štirimesečni indeks turističnega zaupanja je izračunan na osnovi odgovorov panela turističnih strokovnjakov iz Slovenije na naslednji vprašanji:

- Kako ocenjujete turistično poslovanje v vaši destinaciji oziroma poslu za pretekla štiri mesece v primerjavi s tem, kar bi normalno pričakovali za ta čas leta?
- Kako ocenjujete turistično poslovanje v vaši destinaciji oziroma poslu za prihodnje štiri mesece v primerjavi s tem, kar bi normalno pričakovali za ta čas leta?

Lestvica ocenjevanja je vnaprej določena; mnogo slabše (0), slabše (50), enako (100), boljše (150) in mnogo boljše (200). Panelu turističnih strokovnjakov sta bili postavljeni tudi vprašanji: kateri so bili/kateri bodo glavni dejavniki razvoja turizma v preteklih/prihodnjih štirih mesecih? Vsebinsko poročila sestavljajo tudi odgovori panela na ti dve vprašanji.

Enkrat na leto (dec./jan.) se anketi doda tudi vprašanje ocene turističnega poslovanja preteklega leta in predvidenega turističnega poslovanja za prihodnje leto. Letni indeks turističnega zaupanja je izračunan na osnovi odgovorov panela turističnih strokovnjakov iz Slovenije na prav ti dve vprašanji, ki pa se nanašata na obdobje enega leta. Anketiranci odgovarjajo tudi na vprašanji o glavnih dejavnikih razvoja v preteklem in prihodnjem letu.

Vzorec šestega kroga anketiranja

V šestem krogu ocenjevanja indeksa turističnega zaupanja smo k sodelovanju povabili 500 turističnih strokovnjakov (ITEF, 2008; ITEF, 2009). Velikost vzorca je $N = 148$, sestavlja ga 52 odstotkov strokovnjakov iz zasebnega sektorja in 48 odstotkov strokovnjakov iz javnega sektorja. Po sektorju dejavnosti se 32,4 odstotka anketirancev uvršča med nastanitvene zmogljivosti in gostinstvo, 20,9 odstotka med turistične organizatorje in agencije, 19,6 odstotka v sektor destinacije in LTO, 6,8 odstotka v sektor transporta, 6,1 odstotka v sektor svetovanje, raziskave in mediji ter 5,4 odstotka med vladne organe, 8,8 odstotka anketirancev pa prihaja iz drugih podjetij. Sektorji transport, svetovanje, raziskave in mediji, vladni organi in druga podjetja zaradi majhnosti vzorca niso reprezentativni, v poročilu so označeni z (*). Dodatno so bili anketirani tudi menedžerji podjetij, katerih primarna dejavnost ni turizem. Velikost vzorca je $N = 23$. Pri tem smo vzorčili z liste anketirancev, ki je v letu 2007 ocenjevala konkurenčnost Slovenije kot turistične destinacije za Svetovni gospodarski forum (WEF²) (WEF, 2007a; WEF, 2007b).

Razlogi za izračunavanje indeksa turističnega zaupanja za Slovenijo

- Meri zaupanje v razvoj slovenskega turizma.
- Ocenjuje turistične razvojne dosežke.
- Standardizira primerjave s svetovnimi regijami.
- Omogoča primerjavo pričakovanih in doseženih rezultatov v turizmu.
- Meri prihodnje in pretekle učinke dogodkov na slovenski turizem (npr. učinek slovenskega predsedovanja EU).
- Omogoča pravilno in hitro odzivanje podjetij in organizacij na zaznane spremembe v okolju.
- Je osnova za primerjalno analiziranje dosežkov slovenskega turizma.
- Dviguje podobo turizma v očeh slovenske javnosti.

Viri

ITEF (2008). Baza ITZ 2008. Inštitut za turizem, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani: Ljubljana.

ITEF (2009). Baza ITZ 2009. Inštitut za turizem, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani: Ljubljana.

Surs (2009a). Nastanitvena statistika po občinah. SI-Stat podatkovni portal. Najdeno 10. oktobra 2009 na spletnem naslovu

http://www.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_21181_nastanitev_obcine/01_21181_nastanitev_obcine.asp.

Surs (2009b). Turizem, Slovenija, avgust 2009 – začasni podatki. Najdeno 10. oktobra 2009 na spletnem naslovu

http://www.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_21181_nastanitev_obcine/01_21181_nastanitev_obcine.asp.

UNWTO (2009a). Baza podatkov mednarodnih turističnih prihodov za Evropo in svet (interno gradivo). Madrid: United Nations World Tourism Organisation.

UNWTO (2009b). Baza podatkov UNWTO indeksa turističnega zaupanja (interno gradivo). Madrid: United Nations World Tourism Organisation.

UNWTO (2009c). World Tourism Barometer, Interim Update, September 2009. Madrid: United Nations World Tourism Organisation.

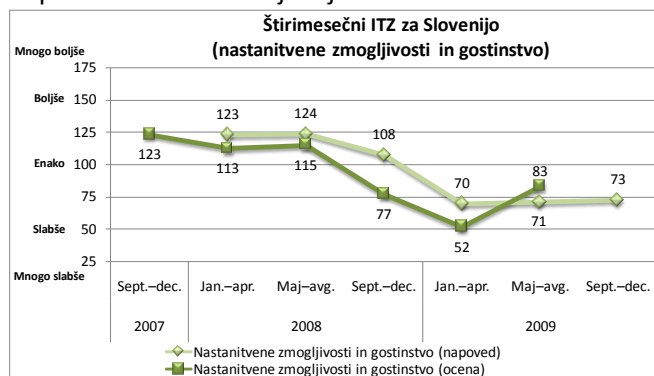
MG (2006). Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma 2007–2011. Ljubljana: Ministrstvo za gospodarstvo Republike Slovenije.

WEF (2007a). The Travel & Tourism Competitiveness Report 2007. Furthering the Process of Economic Development. Geneva: World Economic Forum.

WEF (2007b). The Travel & Tourism Competitiveness Report 2007. Country/Economy Profiles and Data presentation. Geneva: World Economic Forum.

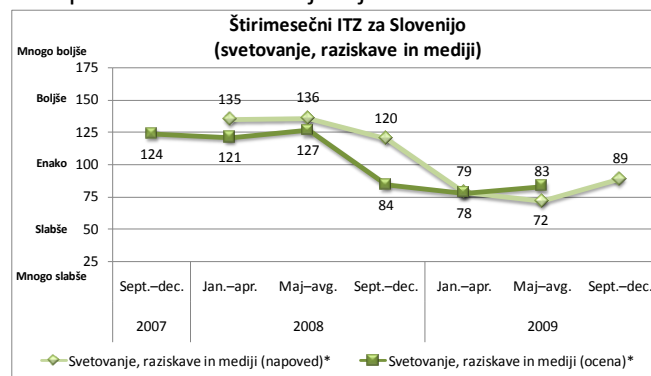
² WEF – World Economic Forum.

Reprezentativni sektorji dejavnosti

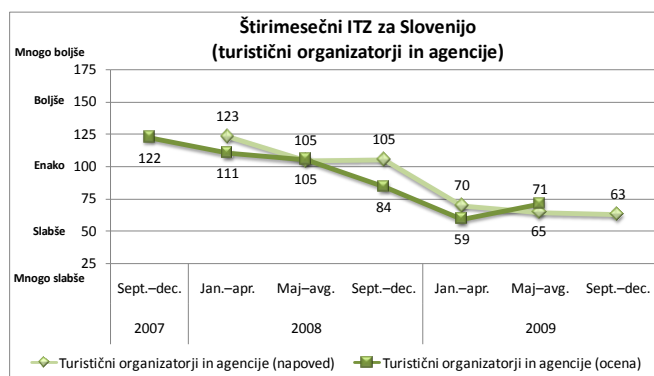
Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

Nereprezentativni sektorji dejavnosti

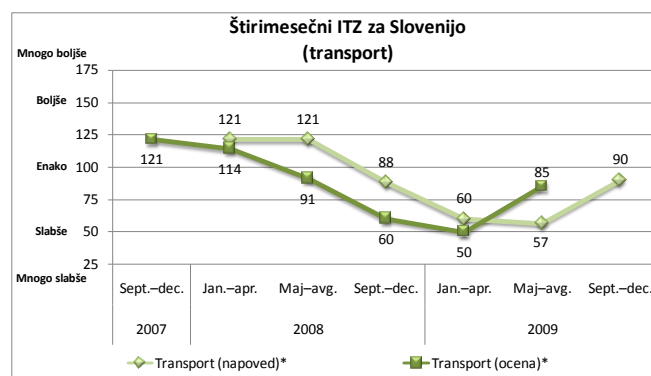

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

* Podatki niso reprezentativni zaradi majhnega vzorca.

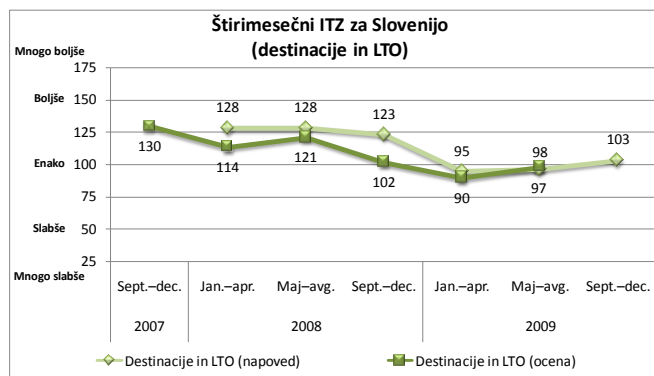

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

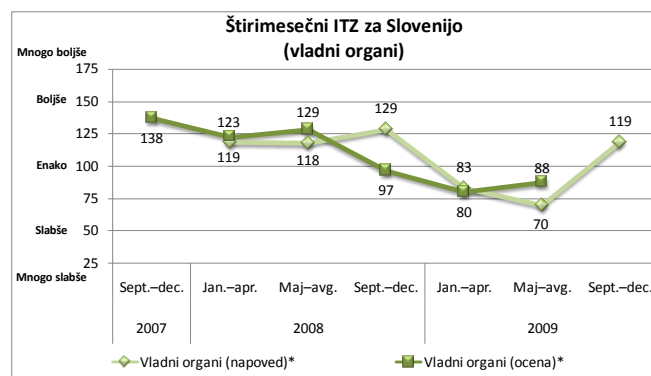

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

* Podatki niso reprezentativni zaradi majhnega vzorca.

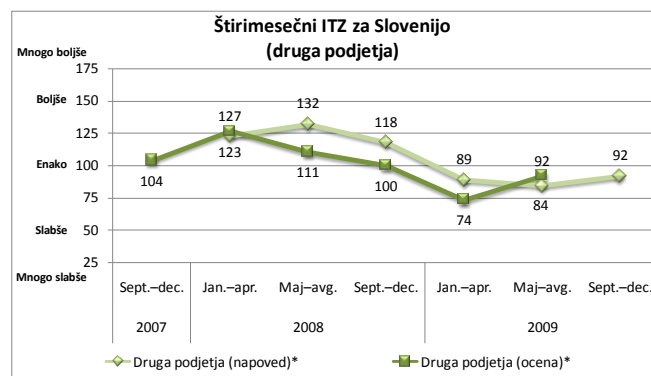

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

* Podatki niso reprezentativni zaradi majhnega vzorca.

Vir: ITEF, 2008; ITEF, 2009.

* Podatki niso reprezentativni zaradi majhnega vzorca.

GROWTH IN TOURISM CONFIDENCE - SLOVENIAN TOURISM CONFIDENCE INDEX FORECASTS RECOVERY, BUT AT A LOWER RATE THAN UNWTO TOURISM CONFIDENCE INDEX.

Sixth report of tourism confidence index for Slovenia due to longer time series of measurements brings different graphical displays to better show the shift in confidence and enable comparisons of evaluations and prospects. The report also addresses the impact of economic crisis on business results in Slovenia.

Slovenian tourism sector has operated better than expected in the period May-August 2009; the evaluation is higher than the prospects. In previous rounds of the survey prospects were always more optimistic than the evaluation; Slovenian tourism managers had been too optimistic in their forecasts. The sixth round of the survey shows a different picture, since the evaluation is higher than the prospects for the first time. Although evaluation is still not above the limit of normal business operations (100) it shows lesser impact of the crisis than expected.

Prospects for the period September–December 2009 in the sixth round of the survey are higher than the evaluation for the period May-August 2009 and also higher than prospects for this period in the fifth round of the survey. This further confirms the improving economic climate in the tourism sector in Slovenia.

Comparative analysis of evaluations and prospects between the panel of Slovenian tourism experts and the UNWTO panel of tourism experts for the period September 2007–August 2009 shows that the UNWTO experts were more pessimistic, excluding the periods that can be regarded as before crisis periods. Lesser impact of the crisis is also shown by the evaluation of the period May-August 2009 in the sixth round of the survey. Prospects for the period September-December 2009 in Slovenia are 5 points lower than at the global level, which might indicate that the recovery of Slovenian tourism will be relatively slower than in the other markets.

Indexes of tourist traffic (calculated based on the same period of the previous year) justify increased optimism of the panel of Slovenian tourism experts in the period May–August 2009. Tourist traffic of tourists combined and of international tourists in Slovenia in May–August 2009 decreased less than in the period from January–April 2009, tourist traffic of domestic tourists shows strong growth in May–

August 2009 (Surs, 2009a; Surs, 2009b). Prospects and evaluations of the panel of Slovenian tourism experts are in line with the movement of tourist traffic, suggesting that tourism confidence index for Slovenia assesses and predicts the movement of business in tourism sector well.

The United Nations World Tourism Organization (UNWTO) Tourism Confidence Index survey has been conducted since 2003 in order to keep track of the tourism sector's actual performance and perceived short-term prospects at the global and regional levels. In 2007, the Institute for Tourism of the Economics Faculty (ITEF) of the University of Ljubljana in cooperation with Slovenian Tourist Board (STB) applied the same methodology to calculate the Tourism Confidence Index for Slovenia. Sixth round of the survey encompassed 148 Slovenian experts from the tourism sector and 23 experts, who graded Slovenia in terms of competitiveness as a tourist destination for the World Economic Forum (WEF). Prospects and evaluations of the panel of Slovenian tourism experts and of the managers from non-tourism sectors are becoming more coordinated. Panel of non-tourism managers was much more optimistic in the first four rounds of the survey, both in prospects and evaluations. In the fifth and sixth round of the survey harmonization of evaluations of both panels is clearly visible; prospects of the panel of Slovenian tourism experts are somewhat lower than the prospects of the panel of non-tourism managers.

Panel of Slovenian tourism experts encompasses members from public and private sector. Members of public sector tend to have higher prospects for the upcoming periods and evaluate previous periods better than members of private sector. This is true for both Slovenian and UNWTO confidence index. The sixth round of the survey shows increasing optimism, the evaluation of the period May–August 2009 is higher than the forecast in the 5th round of the survey in both sectors. Evaluation is much higher than prospects especially in the public sector. Prospects for the period September–December 2009 are lower than the evaluation of the period May-August 2009 within the public sector, while the private sector is more optimistic regarding the prospects for the upcoming period than in the evaluation of the preceding period.

Mihalič, T., Kuščer, K. (2009): INDEKS TURISTIČNEGA ZAUPANJA 2009-3. Ekonomski rezultati in priložnosti slovenskega turizma.

Izdal: Inštitut za turizem, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani

Naročnik: Slovenska turistična organizacija

Oblikovanje naslovnice: Anže Furlan

Lektorica: Irena Sotlar

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

338.48(497.4)(0.034.2)

MIHALIČ, Tanja

Indeks turističnega zaupanja 2009 - 3 [Elektronski vir] :

ekonomski rezultati in priložnosti slovenskega turizma / Tanja

Mihalič, Kir Kuščer. - El. knjiga. - Ljubljana : Ekonomska

fakulteta, Inštitut za turizem, 2009

Način dostopa (URL): http://www.slovenia.info/?ps_indeks_turisticnega_zaupanja=0&lng=1

ISBN 978-961-240-181-8

1. Kuščer, Kir

247942656

Vse pravice pridržane. Nobenega dela gradiva se ne sme reproducirati ali kopirati v kakršni koli obliki: grafično, elektronsko ali mehanično, kar vključuje (ne da bi bilo omejeno na) fotokopiranje, snemanje, skeniranje, tipkanje ali katere koli druge oblike reproduciranja vsebine brez pisnega dovoljenja avtorja ali druge pravne ali fizične osebe, na katero bi avtor prenesel materialne avtorske pravice.